

استقبال چین از فرصت های ناشی از عضویت در سازمان جهانی تجارت^۱

مترجم: مهرشید منولی^۲

جمهوری خلق چین در تاریخ ۱۱ دسامبر ۲۰۰۱ به WTO پیوست. در نتیجه اصلاحاتی که بعد از الحاق صورت گرفت، چین اکنون موفق شده است که بیشتر تعهداتش را تحت پروتکل WTO به انجام برساند. طی چهار سال گذشته، بخش بیمه درهای خود را به روی سرمایه گذاران خارجی بازتر کرده است. خانم "هی دا دونگان"، شریک دفتر هنگ کنگ "بارلو لید و گیلبرت" و آقای "استوارت وونگ"،

۱. World Trade Organisation (WTO)

۲. نماینده بیمه البرز و دارای مدرک ACII از بیمه چارتر انگلستان.

عضو این دفتر، درباره طرق دسترسی به قبول مسئولیت بازار چین تحت پروتکل WTO و تفسیر در مقرراتی که فرصت های بیشتری را در اختیار بیمه گران خارجی قرار داده است، توضیح می دهند.

در آستانه پیوستن چین به WTO، بخش بیمه چین به عنوان بخشی دسته بندی شد که برای سرمایه گذاران خارجی محدودیت قایل می شد. از نظر فرآیند موافقت، هر سرمایه گذاری خارجی در بخش بیمه، منوط به تأیید "کمیسیون نظارتی بیمه چین" (CIRC) بود. در نتیجه، چین در مورد بیمه گرانی که اجازه می داد وارد بازار شوند، بسیار انتخابی عمل می کرد.

از آنجا که شرکت های بیمه ای که تمام سهام شان متعلق به خارجی ها باشد، اجازه فعالیت نداشتند، بیمه گران خارجی می توانستند با شرکت های چینی سرمایه گذاری مشترک داشته باشند یا سهم شرکت های سهامی عام را بخرند و یا در چین شعبه تأسیس و در رشته های زندگی و غیر زندگی فعالیت کنند. با این حال CIRC مانع بهره برداری بیمه گران خارجی از کل امکانات بازار می شد، آنها فقط اجازه داشتند که بیمه نامه های تأیید شده را به مؤسسات سرمایه گذاری خارجی، شرکت های خارجی و اشخاص خارجی ارائه کنند. به علاوه، همین بیمه نامه را هم نمی توانستند در کل کشور به فروش برسانند.

به عبارت دیگر، بیمه گران خارجی اجازه داشتند در شرکت های بیمه موجود چینی با کسب اقلیت سهم، سرمایه گذاری کنند بدون این که اهداف خود را به سمت سرمایه گذاری های مشترک چین و خارج سوق دهند. این اقلیت سهم به ۲۵ درصد کل سرمایه محدود می شد، به شرطی که هر بیمه گر خارجی بیش از ۵ درصد سهم سرمایه شرکت مورد نظر را نداشته باشد.

تغییرات قانونی

در چند سال اخیر شاهد فعالیت های زیاد قانونی در بخش بیمه بوده ایم که موضوعات بی شماری را در بر می گیرد. قانون بیمه PRC ۱۹۹۵، که قانون اصلی و محوری چارچوب نظارت بر شرکت های بیمه در چین بوده است، در سال ۲۰۰۲ اصلاح شد. از این اصلاحات استقبال شد، علت این استقبال تا اندازه ای مربوط به این امر بود که این اصلاحیه ها به شرکت های بیمه ای که در بیمه های اموال فعالیت می کردند اجازه می داد تا در بیمه های درمان کوتاه مدت و حوادث اشخاص به شرط تأیید، فعالیت کنند.

مقررات و قوانین اجرایی متعددی به این اصلاحیه‌ها ضمیمه شده بود. مجموعه این فعالیت‌ها منجر به هجوم بیمه‌گران خارجی به چین شد (جدول ۱). از مهم‌ترین اصلاحیه‌های سال گذشته، "مقررات اجرایی بیمه اتکایی ۲۰۰۵" بود که از اول دسامبر به اجرا درآمد. جزئیات شرایط "مقررات بیمه‌های اتکایی" همراه با "مقررات تأسیس شرکتهای بیمه اتکایی ۲۰۰۲"، که هم قابل تعمیم به شرکتهای چینی است و هم شرکتهای بیمه با سرمایه خارجی، عمدتاً صنعت بیمه اتکایی چین را در کنترل دارند.

جدول ۱. تعداد بیمه‌گران در چین

۲۰۰۵	۲۰۰۱	
۱۸	۹	زندگی بیمه‌گران خارجی
۱۷	۵	بیمه‌گران داخلی
۲۳	۱۰	غیر زندگی بیمه‌گران خارجی
۲۷	۸	بیمه‌گران داخلی
۳	۰	بیمه اتکایی بیمه‌گران خارجی
۲	۱	بیمه‌گران داخلی

شرایط دسترسی به بازار

در نتیجه تحقق تعهدات چین برای دسترسی به بازار تحت پروتکل WTO، امروزه محدودیت‌های کنتری برای بیمه‌گران خارجی برای دسترسی به بازار وجود دارد. تمام محدودیت‌های جغرافیایی به تدریج برداشته شده است و شعبه‌ها اجازه فعالیت دارند.

بیمه‌گران خارجی اجازه یافته‌اند که شرکتهای بیمه‌ای که تمام سهامشان متعلق به خارجی‌ها است، تأسیس و در زمینه بیمه غیر زندگی فعالیت کنند. در مورد بیمه‌های زندگی به بیمه‌گران خارجی اجازه داده شد حداکثر تا ۵۰ درصد سهام این شرکتها را نگهداری کنند، گرچه برای کاهش بعدی همین محدودیت در شراکت، چارچوب زمانی وجود ندارد.

کارگزاران خارجی بیمه اجازه دارند ۵۱ درصد سهام داشته باشند که ۵ سال بعد از پذیرش WTO، این محدودیت سهام پایان می‌یابد.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری خارجی

وجود PRC

هر نوع سرمایه‌گذاری در صنعت بیمه چین مستلزم ارائه برنامه کاری اختصاصی است، هر بیمه‌گر خارجی لازم است حداقل دو سال یک دفتر نمایندگی در چین دایر کرده باشد تا درخواست بیمه‌گری‌اش به جریان بیفتد. این ضابطه حتی قبل از الحاق به WTO در چین وجود داشت.

افزایش سرمایه

بسته به برنامه کاری، یک بیمه‌گر خارجی ممکن است سهام خود را در سرمایه‌گذاری مشترک افزایش دهد یا سهام شریک چینی سرمایه‌گذاری مشترک موجود را بخرد. در مورد آخر، سرمایه‌گذاری مشترک تبدیل می‌شود به شرکتی که تمام سهام‌دارانش خارجی هستند. به تدریج که محدودیت‌های نگهداری سهام در فعالیت‌های بیمه‌ای کاهش می‌یابد، امکان این مالکیت‌ها هم فراهم می‌شود.

هر گونه شرایطی در مورد اسناد سرمایه‌گذاری مشترک فعلی به این منظور که شریک خارجی سهام اضافی به دست بیاورد، با مذاکره و فرآیند تأیید رسمی انجام می‌شود.

از آنجایی که CIRC مسئول دولتی فرآیند تأیید رسمی خواهد بود، مقرراتی که وزارت بازرگانی برای انتقال سهام سرمایه‌گذاری مشترک بین شرکای چینی و خارجی وضع می‌کند، راهنمای جامع و مفیدی خواهد بود.

روش دیگر، سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه داخلی فعلی است که برای بیمه‌گران خارجی جذاب تر شده است. در حالی که کل مشارکت خارجی کماکان محدود به ۲۵ درصد است، حد مشارکت هر بیمه‌گر خارجی به تنهایی به ۲۰ درصد کل سرمایه افزایش یافته است. بیمه‌گران خارجی چه بسا به عنوان سرمایه‌گذار استراتژیک با ارزشی ظاهر شوند و در این راستا تأثیرگذار باشند.

نشانه به سوی کدام مشتری

بیمه‌گران خارجی حالا می‌توانند به هر فرد چینی بیمه نامه بفروشند. بیمه‌گران خارجی اجازه دارند که بیمه درمان و بیمه‌های گروهی و انفرادی و بیمه‌های مستمری و بازنشستگی و کل حوزه بیمه‌های غیرزندگی را ارائه کنند. این امر به افزایش قابل توجه تنوع و گسترده فعالیت‌های بیمه‌ای منجر شده

است. در سال‌های اخیر، همکاری‌های بیشتری بین بیمه گران خارجی و شرکتهای بیمه داخلی در گسترش بیمه نامه‌های جدید، مشاهده کرده‌ایم. این امر احتمالاً شرکتهای بیمه داخلی را قادر به رقابت با بیمه‌گران خارجی در چین می‌کند.

بیمه زندگی

در غیاب زمان بندی توافق شده برای مجوز افزایش سهام بیمه گران خارجی در شرکتهای بیمه زندگی، متصدیان صنعت بیمه اگر بخواهند که در سرمایه‌گذاری مشترک کنترل بیشتری اعمال کنند، مجبور خواهند شد درها را به روی سرمایه‌گذاری خارجی باز کنند. وقتی سرمایه‌گذاری مشترک ۵۰-۵۰ باشد، هیئت مدیره معمولاً از مدیرانی که توسط هر کدام از شرکا منصوب می‌شوند تشکیل می‌شود که تعداد آنها فرد است. هر تصمیمی که توسط هیئت مدیره اتخاذ شود، عملاً تصمیمی است که شرکای خارجی و چینی با آن موافقت کرده‌اند. بیشتر شرکای خارجی - اگر سیستم قانونی اجازه بدهد می‌خواهند با افزایش سهام خود در شرکت سرمایه‌گذاری مشترک، در هیئت مدیره کنترل بیشتری به دست بیاورند.

بیمه های قانونی (اجباری طبق قانون)

هنوز برای اجازه فعالیت بیمه گران خارجی در حوزه بیمه‌های قانونی از قبیل مسئولیت شخص ثالث اتومبیل و مسئولیت رانندگان و متصدیان اتوبوس‌ها و سایر وسایل نقلیه بازرگانی، زمان بندی نشده است. اگر چه در حال حاضر این محدودیت وجود دارد، اما ممکن است وقتی بیمه گران خارجی در بازار بیمه چین جا افتادند، موقعیت‌های بیشتری داشته باشند.

اهمیت آخرین پیشرفت های اتکایی

الزام واگذاری اجباری به "شرکت بیمه اتکایی چین" (تنها بیمه گر اتکایی چین تا سال ۲۰۰۲) به تدریج تا دسامبر ۲۰۰۵ کاملاً از بین رفت. در مقابل، در زمان الحاق در سال ۲۰۰۱، ۲۰ درصد تمام ریسک‌های غیر زندگی، حوادث انفرادی و درمان باید نزد شرکت بیمه اتکایی چین اتکایی می‌شد. در حال حاضر، یک شرکت بیمه فقط مکلف است که به منظور حداقل کردن خطرهای خود، ریسک‌هایی را که قانون بیمه ملزم کرده است، اتکایی کند. وقتی شرکت بیمه‌ای احتیاج به بیمه اتکایی داشته باشد، طبق قانون موظف است اولویت را به شرکتهای بیمه اتکایی بدهد که در چین تأسیس شده‌اند. مقررات بیمه اتکایی

از نظر اهمیت، اصل اولویت به شرکتهای بیمه داخلی (معینی) را کاملاً روشن کرده است. طبق ماده ۱۱ مقررات بیمه اتکایی، یک شرکت بیمه فقط ملزم است کارش را به حداقل دو شرکت داخلی بیمه اتکایی حرفه‌ای در چین پیشنهاد دهد و درصد ریسکی که برای واگذاری پیشنهاد می‌کند نباید از ۵۰ درصد کل ریسک کمتر باشد. این الزام در واقع مربوط به پیشنهاد واگذاری است به جای این که مربوط به قرارداد واقعی اتکایی بین شرکتهای بیمه چینی باشد. تا این تاریخ، سه شرکت بیمه اتکایی با سرمایه خارجی در چین وجود دارد؛ مونیخ ری، سوئیس ری، جنرال کلون ری. از اوایل ژانویه ۲۰۰۶ به لویدز هم اجازه فعالیت اتکایی در چین داده شده است.

سرمایه‌گذاری خارج از مرزها

از اوت سال گذشته، به شرکتهای بیمه PRC اجازه داده شد تا ارزش خارجی خود را در خارج سرمایه گذاری کنند. برای این کار لازم است تأیید رسمی "اداره دولتی مبادلات خارجی" را به دست بیاورند. برای شرکتهای بیمه به دست آوردن شرایط دلخواه این سازمان مشکل است. از جمله شرایط سخت این سازمان برای شرکتهای بیمه از این قرار است:

- گواهینامه فعالیت در تجارت به ارزش خارجی،
- زیر مجموعه یا بخش داخلی برای مدیریت داشته باشند،
- پیروی از الزامات مقرر شده CIRC در باره توانایی باز پرداخت اعتبار، مدیریت داخلی و سیستم کنترل ریسک.

حوزه سرمایه‌گذاری مجاز اولیه به مواردی محدود می‌شود که ریسک نسبتاً کمی دارند، مانند اوراق قرضه‌ای که دولت چین یا سازمان‌های چینی صادر می‌کنند یا سپرده‌گذاری نزد بانک‌های خارجی که رتبه اعتباری بلند مدت A یا بالاتر دارند. به خصوص این مقررات مقرر می‌دارند که اولویت باید به سرمایه‌گذاری در اوراق قرضه، که پیشتر ذکر شد، داده شود.

به علاوه، از سپتامبر سال گذشته سرمایه‌گذاری در سهام معتبر بورس اوراق بهادار خارج از چین امکان پذیر شده است. در حال حاضر سرمایه‌گذاری به سهام شرکتهای چینی محدود می‌شود که در بورس‌های عمده دنیا مثل نیویورک، فرانکفورت، توکیو، سنگاپور و هنگ کنگ ارائه می‌شوند. این

یک پیشرفت دلگرم کننده برای شرکتهای بیمه است تا انتخاب کامل تری داشته باشند و در شرکتهایی که با الزامات و شرایط سرمایه‌گذاری آنها سازگار هستند سرمایه‌گذاری کنند.

چشم انداز

به دنبال الحاق چین به WTO، بیمه‌گران خارجی ملزم به داشتن مجموعه‌ای از شروط جهانی هستند و فرآیند تأیید رسمی هم شفاف‌تر شده است. بیشترین دغدغه بیمه‌گران خارجی که وارد بازار چین شده‌اند، افزایش سهم از بازار، حداکثر کردن درآمد حق بیمه و دسترسی به طیف وسیع تری از امکانات سرمایه‌گذاری است. فضای قانونی فعلی دوستانه‌تر شده است، گرچه هنوز چالش‌هایی در پیش است. از آنجا که شرکتهای بیمه داخلی هم ملزم شده‌اند که همان استانداردها و عملکرد را حفظ کنند، رقابت در بازار بیمه چین جدی‌تر شده است.

واژگان کلیدی:

چین، WTO، بیمه اتکایی، بیمه‌گران خارجی

منبع:

Heida Donegan & Stewart wong, " China , Embracing opportunities created by WTO" , *Asia Insurance Review*, Jan ۲۰۰۶, P. ۴۶-۴۸

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی